

Sygn. akt IV CZ 84/14

POSTANOWIENIE

Dnia 15 stycznia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Anna Kozłowska

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa Banku Spółki Akcyjnej w W.
przeciwko B. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w P.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 15 stycznia 2015 r.,
zażalenia strony pozwanej
na postanowienie Sądu Apelacyjnego
z dnia 8 lipca 2014 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Pozwana B. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. w skardze kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 5 lutego 2014 r. wniosła o zwolnienie jej w całości od kosztów sądowych w postępowaniu kasacyjnym ze względu na trudną sytuację materialną.

Postanowieniem z dnia 12 maja 2014 r. Sąd Apelacyjny zwolnił pozwaną od opłaty od skargi kasacyjnej w części, tj. ponad kwotę 10.000 zł, a w pozostałym zakresie wniosek oddalił. Orzeczenie to zostało doręczone pełnomocnikowi pozwanej w dniu 19 maja 2014 r. Zażalenie pozwanej na postanowienie w części oddalającej wniosek zostało przez Sąd Apelacyjny odrzucone jako niedopuszczalne.

Zaskarżonym obecnie postanowieniem z dnia 8 lipca 2014 r. Sąd ten odrzucił skargę kasacyjną pozwanej z powodu bezskutecznego upływu terminu do uiszczenia należnej opłaty sądowej.

W zażaleniu pozwana, wnosząc o uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, zarzuciła, że postanowienie Sądu odwoławczego z dnia 12 maja 2014 r. zapadło z „naruszeniem art. 103 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (...) poprzez zwolnienie pozwanej spółki od obowiązku ponoszenia opłaty od skargi kasacyjnej tylko do wysokości 10.000 zł w sytuacji, gdy pozwany wykazał, iż nie ma środków na jej uiszczenie”. Skarżąca podniosła ponadto, że „regulacja art. 394¹ § 1 k.p.c. w zakresie, w jakim nie przewiduje możliwości zaskarżenia postanowienia sądu II instancji w sprawie odmowy przyznania zwolnienia z obowiązku ponoszenia opłaty od skargi kasacyjnej jest niezgodna z art. 45 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 oraz art. 78 w związku z art. 176 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej”.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje:

Postanowienie Sądu drugiej instancji w przedmiocie częściowego zwolnienia pozwanej od opłaty od skargi, nie podlegające zaskarżeniu zażaleniem, mogło być poddane kontroli Sądu Najwyższego na podstawie art. 380 k.p.c. przy rozpoznawaniu zażalenia na postanowienie o odrzuceniu skargi z powodu nieuiszczenia opłaty (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego dnia 10 kwietnia 2001 r., I CZ 20/01, niepubl., z dnia 20 czerwca 2001 r., I CZ 74/01, niepubl., oraz

z dnia 17 grudnia 2003 r., IV CZ 149/03, niepubl. Jednak warunkiem rozpoznania niezaskarżalnego postanowienia dotyczącego zwolnienia od kosztów jest, stosownie do art. 380 k.p.c., zawarcie w zażaleniu stosownego wniosku.

Sąd Najwyższy w obecnym składzie podziela przyjęte w judykaturze stanowisko, że w środku zaskarżenia wnoszonym przez profesjonalnego pełnomocnika wniosek taki powinien być jednoznacznie sformułowany, gdyż nie ma podstaw do przypisywania pismom wnoszonym przez zawodowych pełnomocników treści wprost w nich niewyrażonych; zgłoszenie wyraźnego wniosku stanowi warunek kontroli niezaskarżalnego zażaleniem postanowienia (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 września 2004, III CZ 71/04, niepubl., z dnia 3 marca 2005 r., II CZ 197/04, niepubl., z dnia 8 lipca 2005 r., II CZ 57/05, niepubl., z dnia 4 października 2006 r., I CZ 81/06, OSNC 2007, nr 2, poz. 36, z dnia 23 kwietnia 2008 r., III CZ 13/08, niepubl., z dnia 4 lipca 2008 r., I CZ 45/08, niepubl., z dnia 23 listopada 2011 r., IV CZ 99/11, niepubl., z dnia 19 stycznia 2012 r., IV CZ 109/11, niepubl., z dnia 12 lipca 2012 r., I CZ 76/12, niepubl., z dnia 21 marca 2013 r., II CZ 4/13, niepubl., z dnia 4 grudnia 2013 r., II CZ 83/13, niepubl. oraz z dnia 8 stycznia 2014 r., II UZ 63/13, niepubl.).

Zażalenie pozwanej nie zawiera wniosku o rozpoznanie na podstawie art. 380 k.p.c. postanowienia z dnia 12 maja 2014 r. Zważywszy, że skarżący (niespornie) nie uiścił wymaganej opłaty, Sąd odwoławczy trafnie jego skargę kasacyjną odrzucił na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c.

Zarzut niekonstytucyjności przepisu art. 394¹ § 1 k.p.c. w zakresie wskazanym przez skarżącą pozostawał bez wpływu na ocenę trafności zaskarżonego zażaleniem orzeczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2013 r., II CZ 187/12, niepubl.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. zażalenie oddalił.